

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	5851
วันที่.....	14 มิ.ย. 2560
เวลา.....	13.59 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๙๗๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ สว (สนช) ๐๐๐๓/๔๑๙ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ นร ๐๓๐๖/๗๓๗๘ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้เสนอรายงานผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคส่งรายงานในเรื่องนี้ จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่.....	๕๐๐ / ๐๐ วันที่ ๑๔ มิ.ย. ๖๐
เวลา.....	๑๔.๕๐ ส.ง. น.ร.๑.
สำนักงานการประชุม	

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ (หจค)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๕๘ (A1101/ส/๐) www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑๓๓ / ๒๕๖๐
วันที่..... ๑๔ / มิ.ย. / ๒๕๖๐
เวลา..... ๑๗.๑๑..... น.

ที่ นร ๐๓๐๖/๓๗๓๗๘

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะ
แนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและ
เสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๐๖๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ นร ๐๓๐๖/๔๘๖๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารสรุปรายงานผลการดำเนินการ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบ ว่า สำนักงานเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง
การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ
ศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อ
ดำเนินการ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิศาลพัฒนาศัย) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
พิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความ
เหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาต่อไป และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ขอขยายระยะเวลา
รายงานสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าว ออกไปอีก
๔๕ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามที่ขอขยายแล้ว ความโดยละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ขอเรียนว่า ได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ
การคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๓๗ หน่วยงาน เพื่อขอรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานการ
พิจารณาศึกษาดังกล่าว โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งความเห็น จำนวน ๒๔ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงาน

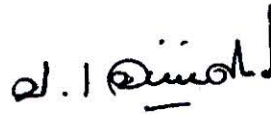
คณะกรรมการ...

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ธนาคารแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค สมาคมเพื่อผู้บริโภค จังหวัดบุรีรัมย์, คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน (คอบช.) และสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (สออบ.) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สถานิติบัญญัติแห่งชาติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า รายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะให้มีการยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ในหลายประเด็น และมีบางประเด็นที่มีความแตกต่างกัน ในส่วนความเห็นของหน่วยงานต่างๆ ส่วนใหญ่เห็นชอบในหลักการของรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวพร้อมมีข้อสังเกตในรายละเอียดของแต่ละมาตรา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจตรี

(ประสิทธิ์ เฉลิมวุฒิศักดิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กองกฎหมายและคดี (ส่วนกฎหมาย)

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๓ ๐๓๕๘ (นางสาวณัฐกัญญา)

โทรสาร ๐๒ ๑๔๓๙ ๗๖๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Natthikan.a@ocpb.go.th

เอกสารสรุป

รายงานผลการดำเนินการ เกี่ยวกับรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๓๗ หน่วยงาน เพื่อขอรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งความเห็น จำนวน ๒๔ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ธนาคารแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค สมาคมเพื่อผู้บริโภคจังหวัดบุรีรัมย์ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน (คอบช.) และสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (สอบ.) โดยมีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรการแจ้งเตือนและป้องกันมิให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากสินค้าหรือบริการที่ไม่ปลอดภัย ตลอดจนเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ จึงเห็นด้วยในหลักการของรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ในเรื่องการโฆษณาสินค้าและฉลากที่มีการอวดอ้างสรรพคุณเป็นเท็จหรือเกินความเป็นจริง หาก สคบ. พบหรือได้รับแจ้งจากผู้บริโภคว่ามีสินค้าในกรณีดังกล่าว แต่สินค้านั้นอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะใช้ควบคุมกำกับดูแล เห็นควรส่งให้ สคบ. แจ้งข้อมูลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสินค้านั้นๆ ทราบเพื่อจะได้ดำเนินการควบคุมป้องกันสินค้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

๒. เห็นควรเพิ่มบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งเป็นเกษตรกรเป็นกรณีพิเศษยิ่งกว่าผู้บริโภคทั่วไปเนื่องจากอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลักของประเทศ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยที่จำเป็นต้องซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากผู้ประกอบการต่างๆ เช่น ปุ๋ย สารเคมี พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เมล็ดพันธุ์ ใช้ในการผลิตซึ่งการใช้สินค้าดังกล่าวเกษตรกรไม่อาจทราบถึงคุณภาพที่แท้จริงของสินค้าจากการสังเกตภายนอก จนกว่าจะได้ใช้ไปได้ระยะหนึ่งแล้วและพบว่าไม่ได้ผลตามที่ควร หรือพันธุ์พืชไม่ตรงตามพันธุ์ จนกว่าจะมีผลผลิต

๓. ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคที่ซื้อขายสินค้าทางระบบอินเทอร์เน็ตเป็นการเฉพาะ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคนิยมซื้อสินค้าทางระบบอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก ซึ่งผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจไม่มีการแสดงตัวตนอย่างชัดเจน ไม่แสดงแหล่งผลิตหรือขาย ผู้บริโภคต้องโอนค่าสินค้าก่อนที่จะได้รับสินค้า ซึ่งบางรายไม่ได้รับสินค้า หรือสินค้าไม่ใช่ของแท้ ทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบ

๔. ตามมาตรา ๕๖ เห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัด เพื่อให้มีการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภคในจังหวัดด้วย อย่างไรก็ตาม ในองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวไม่มีผู้แทนภาคเกษตรกร ซึ่งมีหน้าที่ดูแลสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรที่เป็นอาหาร

๕. การคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรที่เป็นอาหาร รวมถึงปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้บริโภคมีหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบโดยตรง เช่น กรมวิชาการเกษตร มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๙ และกรมปศุสัตว์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการค้าและการจำหน่ายเนื้อสัตว์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนั้น ควรพิจารณาองค์ประกอบในคณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการ ให้ครอบคลุมหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพิ่มเติม

๒. กระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดขัดหรือแย้ง หรือมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานตามกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์ ประกอบกับเป็นการยกระดับมาตรฐาน การคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศทั้งระบบ โดยมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงเห็นด้วยในหลักการของร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว รวมถึงรายงานการพิจารณาศึกษาฯ ด้วย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าการกำหนดให้ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศนั้น มาตรการ ดังกล่าวควรคำนึงถึงเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมีจำนวนมาก และกฎหมายแต่ละฉบับมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์แตกต่างกัน

๔. กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ได้ศึกษาและเสนอแนะให้มีการยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ขึ้นนั้น ข้อเสนอแนะตามรายงานฉบับดังกล่าว หากนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาค่าความไม่ปลอดภัย ภัยคุกคาม และความไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ตลอดจนปัญหาในเชิงโครงสร้างของการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทย ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างเท่าทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงมีความเห็นสอดคล้องกับเนื้อหาและแนวทางของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานฉบับดังกล่าว โดยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นการแก้ไขปัญหาด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ตามหน้า ๔๗ ของรายงานฉบับดังกล่าวซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. กรณีธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้านจัดสรรหรืออาคารชุดก่อสร้างไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานและแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต และการก่อสร้างเสร็จไม่ทันตามที่ระบุไว้ในสัญญา เห็นว่าการก่อสร้างให้ได้ตามมาตรฐานขึ้นอยู่กับวิศวกรผู้ควบคุมงานและเจ้าของโครงการเป็นหลัก โดยปัญหาเกิดจากการปล่อยปละละเลยของวิศวกรผู้ควบคุมงานและการขาดการกำกับดูแลของเจ้าของโครงการ ดังนั้น จึงควรนำพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับอย่างเข้มงวด และควรมีวิศวกรคนกลางมาเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ส่วนการก่อสร้างเสร็จไม่ทันตามกำหนดเวลาอันเป็นความผิดของผู้จัดสรรที่ดินนั้น คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางได้ประกาศใช้บังคับแบบมาตรฐานของสัญญาจะซื้อขายกับโครงการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินซึ่งได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้จัดสรรที่ดินไว้ ในสัญญาแล้ว เช่น การบอกเลิกสัญญา การเรียกค่าปรับ

๒. กรณีภายหลังการส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์แล้วพบว่า ผู้ประกอบการไม่สามารถจัดหาสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการตามสัญญาที่ได้โฆษณาเห็นว่า ถ้าผู้จัดสรรที่ดินไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคตามแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินนั้น ตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินสามารถบังคับตามสัญญาค่าประกันการจัดทำสาธารณูปโภคที่ผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินมาค้ำประกันไว้ต่อคณะกรรมการจัดสรรที่ดินได้ แต่ในกรณีผู้จัดสรรที่ดินไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคตามโฆษณาอันเป็นการผิดสัญญาจะซื้อขายที่ดินจัดสรร เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้ผู้จัดสรรที่ดินวางเงินกองทุนค้ำประกันไว้กับคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน

๓. กรณีพบความชำรุดบกพร่องภายหลังการโอนกรรมสิทธิ์การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ผู้ที่ทำสัญญาเช่าซื้อสามารถเรียกเงินคืนจากผู้ประกอบการได้ และควรระบุไว้ในสัญญาซื้อขายให้ผู้เช่าซื้อจะต้องจ่ายเงินค่าส่วนกลาง หรือการแก้ไขพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้มีการจัดตั้งกองทุนส่วนกลางเพื่อเป็นเงินเยียวยาจากกรณีที่ผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินโครงการต่อไปได้เนื่องจากเหตุสุดวิสัยนั้น

- เนื่องจากการทำสัญญาเป็นการแสดงเจตนาระหว่างคู่สัญญาสองฝ่าย ในกรณีที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้โดยชัดแจ้งว่าหากเกิดความเสียหายขึ้นจากทรัพย์สินนั้นจะต้องรับผิดชอบอย่างไร หากเกิดความเสียหายขึ้นเพราะการผิดสัญญา ผู้ซื้อก็สามารถฟ้องคดีเพื่อบังคับให้ผู้ขายรับผิดชอบได้ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ

สัญญา แต่ถ้าคู่สัญญามีได้ตกลงกันได้โดยชัดแจ้ง ความรับผิดชอบเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๗๒ และมาตรา ๔๗๓ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือหรือคุ้มครองผู้บริโภค ผ่านช่องทางของกฎหมายดังกล่าว

กรณีความชำรุดบกพร่องนั้น ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖/๒ ได้กำหนดให้สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดต้องทำตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องกำหนดแบบสัญญาจะซื้อจะขายและสัญญาซื้อขายห้องชุด ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้จะขาย (หรือผู้ประกอบการ) ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีโครงสร้างและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนอาคารชุด

(๒) กรณีส่วนควบอื่นนอกจากข้อ ๑ ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนอาคารชุด

- กรณีเห็นควรระบุไว้ในสัญญาซื้อขายให้ผู้เช่าซื้อจะต้องจ่ายเงินค่าส่วนกลางนั้น ตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๘ ได้กำหนดให้เจ้าของร่วมต้องร่วมกันออกค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลและรักษาทรัพย์สินส่วนกลางไว้แล้ว ซึ่งการเรียกเก็บเงินดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างนิติบุคคลอาคารชุดกับเจ้าของร่วมกรณีจึงไม่อาจนำไประบุไว้ในสัญญาจะซื้อจะขายหรือสัญญาซื้อขายห้องชุดได้ เพราะสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและอาคาร (หรือผู้ประกอบการ) กับผู้จะซื้อหรือผู้ซื้อห้องชุด

- กรณีการแก้ไขพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนส่วนกลาง เพื่อเป็นเงินเยียวยาจากกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถดำเนินโครงการต่อไปได้เนื่องจากเหตุสุดวิสัยนั้น จะได้นำไปเป็นข้อเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่อไป

๕. กระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันรูปแบบการผลิตของผู้ประกอบการธุรกิจและพฤติกรรมกรบบริโภคของผู้บริโภค รวมไปถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยและโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งเป็นผลจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศจนไปถึงระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการที่ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งสินค้าและบริการมีรูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้สินค้าและบริการบางประเภทไม่ได้มาตรฐาน เกิดการผูกขาดทางการค้า ผู้ประกอบการมีอำนาจต่อรองทางการตลาดเห็นว่าผู้บริโภคและปัญหาอื่นอีกนานัปการ ส่งผลให้ผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนการร้องเรียนหรือเรียกร้องขอความเป็นธรรมจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคใหม่ให้ครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และเพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ตลอดจนเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติดังกล่าว ได้เก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษาเพื่อจะได้นำมาใช้

ประโยชน์ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. จึงเป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภคต่อไป

๖. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม คือ การระงับการแพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะการโฆษณากล่าวอ้างเกินจริง/เท็จ อันเป็นการกระทำความผิดในบทบัญญัติมาตรา ๑๔ (๑) และมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ โดยบทบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งหากข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันเป็นการกระทำความผิดในบทบัญญัติ มาตรา ๑๔ (๑) ผู้ใดกระทำความผิดโดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนอันไม่ใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๒๐ (๑) ในกรณีที่มีการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็สามารถระงับการแพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะดังกล่าวได้

ในการนี้ การปรับปรุงในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติที่รองรับการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคด้วยแล้ว

๗. สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๑ ร่างมาตรา ๓๐ มีการกำหนดเป็นหลักการใหม่เพิ่มเติมว่า “ในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าไม่ได้คุณภาพตามที่ผู้ประกอบการโฆษณาไว้ ผู้บริโภคมีสิทธิคืนสินค้าหรือยกเลิกบริการภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับสินค้าหรือวันเริ่มรับบริการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการด้านโฆษณาประกาศกำหนด ในการคืนสินค้าหรือคืนค่าบริการหากผู้บริโภคใช้สิทธิไม่สุจริต ผู้บริโภคต้องรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการธุรกิจด้วย” การกำหนดให้ผู้บริโภคที่ใช้สิทธิไม่สุจริตต้องรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการด้วย นั้น กรณียังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอว่าต้องรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการในรูปแบบใด

๒ ร่างมาตรา ๕๔ วรรค ๓ ที่กำหนดว่า “ให้ข้าราชการของสำนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษได้รับเงินเพิ่มโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการโดยได้รับความเห็นชอบจากระทรวงการคลัง” กรณียังไม่มี ความชัดเจนว่าประสงคจะเปรียบเทียบกับผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม ในหน่วยงานใดและระดับใด

๓ ร่างมาตรา ๕๗ (๑) “กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัด มีอำนาจหน้าที่รับและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำ

ของผู้ประกอบธุรกิจ ในเรื่องเกี่ยวกับการถูกเอาเปรียบหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภค หรือบริการที่มีการซื้อขายกันในตลาด เพื่อดำเนินการแก้ไข” อำนาจหน้าที่ในการรับ เรื่องราร้องทุกข์จากผู้บริโภคดังกล่าว จะซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ทั้งนี้ ด้วยมาตรา ๕๘ กำหนดว่า “ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการรับเรื่องราร้องทุกข์จาก ผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจภายในเขตพื้นที่ รวมทั้งให้มีอำนาจในการดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อหาข้อยุติเบื้องต้น”

๔ ร่างมาตรา ๖๙ กำหนดว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (๔) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” การกำหนด เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการจับกุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวนี้มีความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้อง กับภารกิจในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่อย่างไร

๘. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่า รายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวมี เนื้อหาสาระเป็นการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ หลักการ ดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีบทบาทเพิ่มขึ้นในฐานะเป็นผู้กำหนดและบูรณาการ นโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ ส่งการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (Regulator) ตลอดจนพิจารณาปัญหาและ อุปสรรคที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากกรอบของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยเฉพาะประเด็น คุ้มครองผู้บริโภคที่ยังไม่มีหน่วยงานใดกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ รวมทั้งวางแนวทางหรือแผนงานด้านคุ้มครอง ผู้บริโภคที่ควรจะเป็นในอนาคต

๒. ให้ระบบงานและภารกิจคุ้มครองผู้บริโภค (Operator) มีการกระจายอำนาจลงไป ในระดับภูมิภาคและจังหวัดให้มากขึ้น

๓. ให้เกิดการเร่งรัดกระบวนการแก้ไขข้อพิพาทให้แก่ผู้ประกอบการ

๔. เพิ่มบทบาทองค์กรเอกชนในการเป็นพันธมิตรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายในของ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่อย่างใด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว

๙. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. แล้ว มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๘ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (มาตรา ๒๑ เดิม) ได้ลดระยะเวลาดำเนินการจากเก้าสิบวันเหลือสามสิบวันนั้น เห็นว่า อาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานที่กำกับ ดูแลในกรณีที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐาน ดังนั้น จึงควรกำหนดระยะเวลาให้มากขึ้น เช่น หกสิบวัน

๒. ร่างมาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๗ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งได้ร่างขึ้นใหม่เกี่ยวกับเรื่องการให้สมาคมหรือมูลนิธิได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๙ อาจรวมตัวกันเป็น องค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้ โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง รวมทั้งได้กำหนดองค์ประกอบและหน้าที่

ของคณะกรรมการองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคไว้นั้น เห็นว่า ควรตัดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวออก เนื่องจากเป็นการซ้ำซ้อนกับการดำเนินการในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ปัจจุบันได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ตามมาตรา ๔๖ ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙) ไปแล้ว ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการดังกล่าวอยู่ระหว่างพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างพระราชบัญญัติเป็นการเฉพาะในการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. ร่างมาตรา ๖๘ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (หมวด ๕ การอุทธรณ์) ซึ่งบัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ออกตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม” นั้น เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ เนื่องจากเป็นไปตามหลักทั่วไปในการนำกฎหมายไปใช้ที่ว่า หากกฎหมายฉบับใดไม่ได้บัญญัติเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะย่อมสามารถนำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองซึ่งเป็นกฎหมายกลางมาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองได้โดยอนุโลม

๔. ร่างมาตรา ๗๒ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งได้ร่างขึ้นใหม่โดยมีบทบัญญัติว่า “ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามหมวดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอความร่วมมือจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ได้” นั้น เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ เนื่องจากเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ออกปฏิบัติงาน และมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่เพื่อความสะดวกในการเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานที่แห่งใดนั้น ในทางปฏิบัติพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมจะได้รับความร่วมมือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่อยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

๑๐. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังนี้

๑. เห็นชอบในหลักการของรายงานผลการศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิสามัญและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งรายงานการศึกษาดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ และการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบอันจะส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับสิทธิของผู้บริโภคตามหลักสากลในเรื่องของสิทธิการเข้าถึงสินค้าและบริการที่จำเป็นขั้นพื้นฐาน รวมทั้งได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาและการปฏิบัติตามสัญญา

๒. มีข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ข้อ ๔.๒.๔ ของรายงานผลการศึกษา ซึ่งกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีนั้น ควรพิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็นความมีประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะได้รับการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ โดยเฉพาะการปรับปรุงดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรม ไม่ถูกเอาเปรียบจากการซื้อสินค้าหรือบริการได้อย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งสำนักงาน

๓. เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับรายงานผลการศึกษา

ดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับมาตรา ๕๔ ที่ให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในสำนักนายกรัฐมนตรี และให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี นั้น เนื่องจากอนุมาตรา (๓) ของมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี การกำหนดดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ดังนั้น จึงควรกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีไว้เหมือนเดิม ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ กำหนดว่าในการแก้ไขพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ให้ส่วนราชการนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง และ ก.พ.ร. พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงควรดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

๑๑. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ควรให้ความเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยได้เสนอให้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งเป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ในประเด็นที่สำคัญ อาทิ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดและคณะกรรมการเฉพาะด้าน อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค บทกำหนดโทษ เพื่อให้มีกลไกในการกำหนดนโยบายและมาตรการ รวมถึงบูรณาการการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศ

๒. อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ร่างกฎหมายดังกล่าวมีความสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ (เรื่อง ค่าตอบแทนของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐประเภทต่างๆ) และข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างหน่วยงานและระบบค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ จึงควรพิจารณาตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดเงินเพิ่มของพนักงานเจ้าหน้าที่ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาความสับสนของค่าตอบแทนระหว่างข้าราชการประเภทต่างๆ ที่ควรมีอัตราค่าตอบแทนยึดโยงกัน ทั้งนี้ การกำหนดเงินเพิ่มให้แก่ข้าราชการในตำแหน่งใดนั้น ควรดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๒. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สำนักงาน กสทช. พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. กรณีความเห็นต่อรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เห็นว่า การกำหนดระยะเวลาให้หน่วยงานเฉพาะยังมีได้ดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่ครบขั้นตอนเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ “...ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

เฉพาะพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายในระยะเวลา สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน” อาจเป็นการกำหนดระยะเวลาที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ดังนั้น จึงเห็นควรขยายระยะเวลาดังกล่าวจากที่กำหนดระยะเวลา ๓๐ วันเป็นระยะเวลา ๙๐ วัน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและไม่เป็นการกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของสำนักงาน กสทช.

ส่วนกรณีตามร่างมาตรา ๘ วรรคสอง เห็นว่า การบัญญัติว่า ในกรณีที่เรื่องราวร้องทุกข์นั้น เป็นเรื่องเร่งด่วนอันไม่อาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะดำเนินการต่อไป เป็นหลักการที่ขัดแย้งกับร่างมาตรา ๗ และการพิจารณาว่าเรื่องใดเป็น “เรื่องเร่งด่วนอันไม่อาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้” เป็นการเปิดกว้างให้มีการใช้ดุลพินิจเกินสมควร ซึ่งเห็นว่า หากเป็นกรณีเรื่องเร่งด่วนอันไม่อาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคควรเร่งแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ ดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมายเฉพาะต่อไป

๒. อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติฯ ตามรายงานการพิจารณาศึกษาฯ ดังกล่าวมีหลักการเหตุผลและสาระสำคัญในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่..) พ.ศ. ฉบับที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงาน กสทช. เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้เคยเสนอความเห็น เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่..) พ.ศ. ฉบับแก้ไขปรับปรุงดังกล่าว

๑๓. สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

สำนักงาน กกพ. ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายให้มีความเหมาะสมและครอบคลุม รวมถึงการปรับเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคให้เป็นคณะกรรมการด้านนโยบาย และกำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะเรื่องนั้น ไม่มีข้อจำกัด หรือขัดแย้งในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๔. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

สำนักงาน คปภ. ได้พิจารณาแล้วขอเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

ร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค	ความคิดเห็น
มาตรา ๘ ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดการคุ้มครองผู้บริโภคไว้โดยเฉพาะแล้ว หากมีการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อสำนักงานและปรากฏว่าผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะยังมีได้ดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่ครบขั้นตอนเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายในระยะเวลา สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน	กำหนดระยะเวลาสามสิบวันนี้ ควรกำหนดช้อยกว่าให้ในกรณีมีความจำเป็น สามารถแสดงเหตุผลให้สามารถขยายระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดได้

<p>มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าไม่ได้คุณภาพตามที่ผู้ประกอบการโฆษณาไว้ ผู้บริโภคมีสิทธิคืนสินค้าหรือยกเลิกบริการภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับสินค้าหรือวันเริ่มรับบริการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการด้านโฆษณาประกาศกำหนด ในการคืนสินค้าหรือคืนค่าบริการหากผู้บริโภคใช้สิทธิไม่สุจริต ผู้บริโภคต้องรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการด้วย</p>	<p>เห็นควรเพิ่มข้อความว่า “หรือบริการ” หลังข้อความว่า “ในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้า” ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งกรณีการซื้อสินค้าและบริการ</p>
<p>มาตรา ๓๙ ในการประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้น มีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือที่ตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ หรือที่คณะกรรมการด้านสัญญาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการด้านสัญญามีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้</p> <p>ในการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญา สัญญาที่ผู้ประกอบการทำกับผู้บริโภคจะต้องมีลักษณะ ดังนี้</p> <p>(๑) ใช้ข้อสัญญาที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้ข้อสัญญาเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบการเกินสมควร</p> <p>(๒) ห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค</p> <p>ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการด้านสัญญากำหนด</p> <p>เพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการด้านสัญญาต้องให้ผู้ประกอบการจัดทำสัญญาและวางเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการด้านสัญญาประกาศกำหนด</p>	<p>มีตัวอย่างในกรณีของสัญญาประกันภัยและอัตราเบี้ยประกันภัยซึ่งถูกกำกับดูแลภายใต้มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะและมีการกำกับดูแลโดยสำนักงาน คปภ. อยู่แล้ว หากธุรกิจประกันภัยถูกกำหนดให้เป็นธุรกิจที่มีการควบคุมสัญญา อาจก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในการกำกับดูแลกันได้ ดังนั้น จึงควรมีการระบุถ้อยคำให้ยกเว้นสำหรับธุรกิจที่มีการกำกับดูแลเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว ให้ไม่อยู่ภายใต้กรณีดังกล่าว</p>
<p>มาตรา ๔๖ ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมาย”</p>	<p>ควรระบุเป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค” เพื่อให้เกิดความชัดเจน</p>
<p>มาตรา ๔๗ ในพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมาย”</p>	<p>ควรระบุเป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค” เพื่อให้เกิดความชัดเจน</p>
<p>มาตรา ๔๘ ในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมาย”</p>	<p>ควรระบุเป็น “คณะกรรมการด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค” เพื่อให้เกิดความชัดเจน</p>

๑๕. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วมีข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. และรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดการคุ้มครองผู้บริโภคไว้โดยเฉพาะแล้ว หากมีการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อสำนักงานและปรากฏว่าผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะยังมีได้มีการดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่ครบขั้นตอนเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน” นั้น การกำหนดระยะเวลาสามสิบวันอาจทำให้หน่วยงานที่มีอำนาจไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากแต่ละกรณีมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน กรณีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจึงน่าจะก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติได้

๒. มาตรา ๑๗ บัญญัติ “ให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งผู้แทนหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการแต่งตั้งดังต่อไปนี้

(๔) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการ

(๕) คณะกรรมการด้านกฎหมาย”

กรณีคณะกรรมการตาม (๔) และ (๕) ยังไม่มีความชัดเจนในด้านการกิจและความรับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัยของสินค้าและบริการ นอกจากนี้ คณะกรรมการด้านกฎหมายก็อาจซ้ำซ้อนกับภารกิจของคณะกรรมการในคณะต่างๆ เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการในปัจจุบันก็จะมีผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ช่วยพิจารณาให้ความเห็นด้านกฎหมายในแต่ละคณะอยู่แล้ว

๓. ร่างมาตรา ๕๖ บัญญัติเหตุผลว่า “เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพ และได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึงได้รับความเป็นธรรมและได้รับความสะดวก รวดเร็ว จากบริการสาธารณะมากยิ่งขึ้น ...” นั้น การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคครอบคลุมเฉพาะการบริการสาธารณะหรือไม่อย่างไร

๔. ร่างมาตรา ๕๘ บัญญัติ “ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจภายในเขตพื้นที่ รวมทั้งให้มีอำนาจในการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อหาข้อยุติเบื้องต้น...” กรณีอาจมีความซ้ำซ้อนในภารกิจกับองค์กรส่วนภูมิภาคตามร่างมาตรา ๕๖

๕. ร่างมาตรา ๕๘ ที่บัญญัติให้สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ ได้ นั้น กรณีบทบัญญัติดังกล่าวอาจมีความซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภคและการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐตามมาตรา ๔๖ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. (ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙) ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายตามมาตรา ๔๖ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ดังกล่าว

๑๖. สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก. พ. พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เสนอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เน้นภารกิจหลักในการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย (Policy and Regulator) รวมทั้งบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนภาคส่วนอื่น (Facilitator) เพื่อให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังคุ้มครองผู้บริโภคให้เกิดประสิทธิภาพ และให้มีการทบทวนบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการบูรณาการภารกิจร่วมกันอย่างมีเอกภาพ

๒. ตามมาตรา ๕๔ ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ที่ยกร่างโดยคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค กำหนดให้ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ได้รับเงินเพิ่มโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมนั้น ไม่ควรกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังไว้แล้ว ซึ่ง ก.พ. อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และอัตราเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือนจึงควรให้ ก. พ. พิจารณาในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและไม่เหลื่อมล้ำระหว่างส่วนราชการ

๑๗. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว **ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม**เกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด

๑๘. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เห็นว่า รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นการศึกษเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไขการดำเนินการต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทย เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรม ได้รับสินค้าและบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานโดยเฉพาะกรณีหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจในการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งดำเนินงานในลักษณะต่างคนต่างปฏิบัติหน้าที่ โดยมีได้มีการร่วมมือหรือบูรณาการงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเท่าที่ควร ซึ่งจากรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของชาติ บูรณาการหน่วยงานต่างๆ ของรัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคทั้งระบบ ซึ่งจากกรณีดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายเฉพาะ ดังนั้น กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในฐานะหน่วยงานหลักในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพและระบบบริการสุขภาพประชาชน โดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ จึงเห็นด้วยกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

๑๙. ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ปอธ.) พิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตบางประการ คือ

๑. การนำข้อกำหนดในหลายมาตรามาใช้บังคับกับบริการทางการเงิน ควรมีการศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้เงื่อนไขต่างๆ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้บริการของผู้บริโภค รวมถึงต้นทุนและประสิทธิภาพของการให้บริการ อาทิ การให้สิทธิแก่ผู้ใดผู้บริโภคในการคืนสินค้าหรือบริการตามมาตรา ๓๐ และการกำหนดเงื่อนไขสัญญาและการวางเงินประกันของผู้ให้บริการตามมาตรา ๓๙

๒. เกณฑ์การคุ้มครองและดูแลผู้บริโภคในสวนรวม มีผลต่อผู้เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติจึงควรมีการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ก่อนการประกาศใช้ เพื่อให้เป็นประโยชน์ตามเจตนารมณ์

๒๐. มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

มูลนิธิฯ เห็นว่าการปรับปรุงร่างกฎหมายดังกล่าวของ สนช. กระทบการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและขัดกับร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการทำประชามติมาตรา ๔๖ ที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวกันของผู้บริโภค รวมถึงยังขาดการมีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อมจากผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค มูลนิธิฯ จึงขอเสนอความเห็น เพื่อปรับปรุงร่างกฎหมายฉบับนี้ ดังนี้

๑. ขอให้คงความหมายคำว่า “ผู้บริโภค” โดยไม่ต้องแก้ไข เนื่องจากการแก้ไขจำกัดขอบเขตความหมายของคำว่า “ผู้บริโภค” ที่เป็นผู้ซื้อสินค้าและการใช้บริการต้องเป็นการใช้สอยส่วนตัว ไม่รวมถึงการซื้อสินค้าและบริการเพื่อการพาณิชย์โดยไม่มีการใช้หรือให้บริการต่อเพื่อกิจกรรมทางพาณิชย์ทางอุตสาหกรรม ทางศิลปวัฒนธรรม หรือทางวิชาชีพของผู้ซื้อหรือผู้รับบริการ เช่น หากซื้อรถยนต์เพื่อส่งพนักงานรถยนต์นั้นชำรุดบกพร่องก็ไม่นับเป็นการซื้อของผู้บริโภค เพราะถือว่า เป็นผู้ประกอบการซื้อสินค้า ไม่สามารถร้องเรียน สคบ. ต้องดำเนินการฟ้องคดีเองเพราะไม่นับเป็นผู้บริโภค หรือแม้แต่ผู้ประกอบการวิชาชีพซื้อรถยนต์แต่ใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ทนายหรือแพทย์ ก็ไม่ถือเป็นผู้บริโภค

๒. ขอให้เพิ่มเติมสิทธิผู้บริโภคในมาตรา ๖ ให้สอดคล้องกับสากล ได้แก่

๒.๑ สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้ (The Right to be Heard) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์กับรัฐบาลในการคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๒ สิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (The Right to Healthy Environment) ขณะนี้ประเทศเพื่อนบ้านที่ได้จัดทำกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้รวมสิทธิผู้บริโภคในระดับสากล เช่น เวียดนาม ลาว และพม่า

๒.๓ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างอิสระ (The Right to Privacy and Freedom to Communicate) ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคที่กำลังปรับปรุงในหลักเกณฑ์ว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ

๓. ขอให้ตัดมาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๗ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องจากขัดกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับผ่านประชามติ มาตรา ๔๖ ในหลายประเด็นได้แก่

๓.๑ องค์กรที่จะมีสิทธิในการรวมตัวกันเป็นคณะกรรมการ ถูกจำกัดให้เป็นสมาคมและมูลนิธิที่จะต้องได้รับการรับรองหรืออนุญาตจาก สคบ. เท่านั้น เท่ากับว่า การรวมตัวกันขององค์กรผู้บริโภคในรูปแบบอื่นๆ เช่น ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดต่างๆ สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค สภาผู้บริโภคจังหวัดต่างๆ ไม่มีสิทธิตามกฎหมายฉบับนี้ ทั้งที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ วรรคสอง กำหนดให้มี

สิทธิรวมตัวกันเป็นองค์กรผู้บริโภคร่วมเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบสมาคม และมูลนิธิเท่านั้น แต่มาตรา ๖๓ กลับเขียนให้มีเพียงองค์กรที่ต้องจดทะเบียนในรูปแบบสมาคมและมูลนิธิ

๓.๒ มาตรา ๔๖ ตามรัฐธรรมนูญ กำหนดให้การรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคตามมาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๗ กลับจำกัดการรวมตัวขององค์กรผู้บริโภคให้เป็นเพียงคณะกรรมการองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วยกรรมการ ๙ คน โดยเลือกจากสมาชิกของสมาคม หรือกรรมการของมูลนิธิ และมี สคบ. เป็นสำนักงานเลขานุการซึ่งหากการทำหน้าที่ให้ความเห็นไม่สอดคล้องกับ สคบ. จะมีการดำเนินการได้อย่างยากลำบากหรือไม่สามารถดำเนินการได้

๓.๓ มาตรา ๖๔ กำหนดให้องค์กรผู้บริโภค ทำหน้าที่เพียงการให้ความเห็นต่อส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อพิจารณาในการตรากฎหมาย กฎและข้อบังคับ และในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้บริโภคนั้นย่อมต้องมีส่วนร่วมกับหน่วยงานรัฐในการกำหนดนโยบาย มาตรการเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เทียบเคียงกับสภาอุตสาหกรรม หอการค้า หรือภาคธุรกิจเอกชนในปัจจุบัน

๒๑. สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค

สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภคเสนอประเด็น ความคิดเห็น ข้อเสนอ และข้อเสนอแนะ ประเด็น ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ดังนี้

ประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.	ความคิดเห็น / ข้อเสนอ	ข้อเสนอแนะ
<p>หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๑๐ (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านอสังหาริมทรัพย์ ด้านวิศวกรรม ด้านคมนาคม ด้านการเงินและการธนาคาร ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม ด้านสินค้าและบริการทั่วไป ด้านการท่องเที่ยว ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่งคน ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน จำนวนไม่เกิน ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และหลักเกณฑ์ วิธีการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่</p>	<p>- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ นั้น ควรจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนขององค์กรหรือหน่วยงานเอกชนที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยเพื่อการในด้านนั้นๆ โดยตรงทั้ง ๙ ด้าน โดยเฉพาะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ควรเป็นกรรมการที่เป็นตัวแทนผู้บริโภค โดยควรมีคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการแต่ละด้านเป็นตัวแทนด้านนั้นๆ โดยตรงทั้ง ๙ ด้าน</p> <p>- ขอเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๙ ด้านซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายด้าน</p>	<p>- กำหนดรายละเอียดของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ในคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และหลักเกณฑ์วิธีการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงต่อไป ตามมาตรา ๑๐ (๔)</p>

<p>กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>อสังหาริมทรัพย์ ด้านวิศวกรรม ด้านคมนาคม ด้านการเงินและการธนาคาร ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม ด้านสินค้าและบริการทั่วไป ด้านการท่องเที่ยว ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่คนนั้ ในทางปฏิบัติ คณะกรรมการใดก็ตามที่มึ้ความรู้และประสบการณ์สูงเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน เมื่อมีปัญหาเข้าสู่การพิจารณา กรรมการที่จะให้ความเห็นก็จะมีเพียงท่านเดียว คือกรรมการที่มึ้ความรู้และประสบการณ์ที่ตรงกับปัญหาที่พิจารณา ส่วนกรรมการท่านอื่นจะไม่สามารถให้ความเห็นเชิงลึกอาจให้ความเห็นเบื้องต้นเท่านั้น เช่น การนำปัญหาตึ้กทรุดเข้าพิจารณา กรรมการที่ให้ความเห็นได้คือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิศวกรรมเพียงคนเดียวกรรมการท่านอื่นคงไม่สามารถให้ความเห็นเชิงลึกดังกล่าวได้</p>	
<p>หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ มาตรา ๑๑ (๘) พิจารณาและรับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๙ หมวด ๔ ความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค มาตรา ๕๙ สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า และข้อบังคับของสมาคมและมูลนิธิดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิกและวิธีการดำเนินการของสมาคมหรือมูลนิธิเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมและมูลนิธินั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรอง</p>	<p>- ตามข้อเสนอแนะให้มีการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการงานคุ้มครองผู้บริโภคให้เกิดการบูรณาการ โดยให้มีการบริหารจัดการภารกิจคุ้มครองผู้บริโภคเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนวางนโยบาย(Policy Maker) ส่วนกำกับดูแล (Regulator) และส่วนปฏิบัติการ (Operator) โดยให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการเชิงนโยบาย - ตามหมวด ๔ มาตรา ๕๙ และ ๖๒ กำหนดว่า ๑. สมาคมและมูลนิธิอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ได้ ๒. สมาคมหรือมูลนิธิที่ได้รับการรับรองตาม ๑ อาจรวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้</p>	<p>พิจารณาทบทวนอำนาจและหน้าที่ด้านการพิจารณาและรับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๙ ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยควรกระจายไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและแก้ไขมาตราอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันต่อไป</p>

<p>เพื่อให้สมาคมหรือมูลนิธินั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ ได้</p> <p>มาตรา ๖๒ สมาคมหรือมูลนิธิที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๙ อาจรวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>จากเงื่อนไข ๒ ข้อ ข้างต้น สมาคมและมูลนิธิจะยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเป็นจำนวนมากเพื่อให้ได้สิทธิในการรวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้งานของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการเชิงนโยบายควรตั้งงานพิจารณาและรับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๙ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานประจำออก และควรกระจายงานดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้ดำเนินงาน</p>	
<p>หมวด ๒ คณะกรรมการเฉพาะด้าน</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คณะกรรมการด้านโฆษณา</p> <p>(๒) คณะกรรมการด้านฉลาก</p> <p>(๓) คณะกรรมการด้านสัญญา</p> <p>(๔) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการ</p> <p>(๕) คณะกรรมการด้านกฎหมาย</p> <p>หมวด ๒ ส่วนที่ ๑ มาตรา ๒๒ คณะกรรมการด้านโฆษณา</p> <p>หมวด ๒ ส่วนที่ ๒ มาตรา ๓๒ คณะกรรมการด้านฉลาก</p> <p>หมวด ๒ ส่วนที่ ๓ มาตรา ๓๘ คณะกรรมการด้านสัญญา</p> <p>หมวด ๒ ส่วนที่ ๔ มาตรา ๔๖ คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการ</p> <p>หมวด ๒ ส่วนที่ ๕ มาตรา ๕๑ คณะกรรมการด้านกฎหมาย</p>	<p>- ตามร่าง พ.ร.บ.ที่เสนอในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ มาตรา ๓๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการด้านฉลาก มีผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกรรมการ เป็นการเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้บริโภคเข้ามาแสดงความคิดเห็นในฐานะกรรมการด้านฉลากซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน ดังนั้น กรรมการเฉพาะด้านอื่นอีก ๔ ด้าน จึงควรมีกรรมการหนึ่งคนที่เป็นตัวแทนผู้บริโภค โดยควรมีคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยเช่นกัน</p>	<p>- เพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการอีก ๔ คณะ ให้มีผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกรรมการ โดยเพิ่มข้อความ “ผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นกรรมการในหมวด ๒ ดังนี้</p> <p>- หมวด ๒ ส่วนที่ ๑ มาตรา ๒๒ คณะกรรมการด้านโฆษณา</p> <p>- หมวด ๒ ส่วนที่ ๓ มาตรา ๓๘ คณะกรรมการด้านสัญญา</p> <p>- หมวด ๒ ส่วนที่ ๔ มาตรา ๔๖ คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการ</p> <p>- หมวด ๒ ส่วนที่ ๕ มาตรา ๕๑ คณะกรรมการด้านกฎหมาย</p>

<p>หมวด ๔ ความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๕๕ สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า และข้อบังคับของสมาคมและมูลนิธิตั้งกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมหรือมูลนิธิเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมและมูลนิธินั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมหรือมูลนิธินั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ ได้</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การรับรองสมาคมหรือมูลนิธิตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุคราวละสองปี นับแต่วันที่ได้รับการรับรองและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>- อายุการรับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๕ วรรคสามที่กำหนดให้มีอายุเพียง ๒ ปี ค่อนข้างจะน้อยเกินไป ควรจะมีอายุที่มากกว่านี้ เพราะสมาคมหรือมูลนิธิเป็นองค์กรที่มีสภาพเป็นนิติบุคคล ไม่ใช่บุคคลธรรมดาที่จะมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย และหากมีอายุเพียงระยะเวลาสั้นๆ แล้ว ก็จะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องสิทธิในการที่ได้เป็นผู้ฟ้องคดีไปแล้วตาม มาตรา ๖๐ หากต้องสิ้นสภาพหรือไม่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๕ วรรคสามต่อไปอีก ทั้งยังต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาในแต่ละครั้งที่มีการรับรองอีกด้วย น่าจะไม่สะดวกหรือสอดคล้องกับการบริหารจัดการมากกว่า และโดยบทบัญญัติของร่างกฎหมายแล้ว คณะกรรมการฯ มีสิทธิที่จะเพิกถอนการรับรองสมาคมและมูลนิธิได้อยู่แล้ว หากสมาคมหรือมูลนิธิที่ได้รับการรับรองแล้วนั้น ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ได้ประกาศไว้</p>	<p>- ควรพิจารณาทบทวนอายุการรับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๕ วรรคสามโดยกำหนดให้มีอายุมากกว่า ๒ ปี</p>
<p>หมวด ๔ ความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๖๒ สมาคมหรือมูลนิธิที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๕ อาจรวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๖๓ - ๖๗ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหน้าที้องค์ประชุม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>- ในเรื่องรายละเอียดขององค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ตามมาตรา ๔๖ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙) คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ ๒๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙</p> <p>- คณะอนุกรรมการชุดนี้มีการประชุมไปแล้ว ๒ ครั้งเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และวันที่ ๒๘</p>	<p>- ควรนำความเห็น ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ตามมาตรา ๔๖ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช.... (ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙) มาประกอบการพิจารณาแก้ไข พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ฉบับนี้ด้วย</p>

	<p>กฎหมาย ๒๕๖๐ และอยู่ระหว่างดำเนินการการศึกษาความเหมาะสมของโครงสร้างองค์กร หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ</p>	
--	---	--

๒๒. สมาคมเพื่อผู้บริโภคจังหวัดบุรีรัมย์

สมาคมเพื่อผู้บริโภคจังหวัดบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผลในการเสนอแนะ
<p>มาตรา ๒๙ ในกรณีที่คณะกรรมการด้านโฆษณา มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อความใดที่ใช้ในการโฆษณาเป็นเท็จหรือเกินความจริงตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง (๑) ให้คณะกรรมการด้านโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการโฆษณา พิสูจน์เพื่อแสดงความจริงได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนคณะกรรมการด้านโฆษณา อาจออกคำสั่งระงับการโฆษณาดังกล่าวเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะทราบผลการพิสูจน์</p> <p>ฯ ล ฯ</p>	<p>มาตรา ๒๙ ในกรณีที่คณะกรรมการด้านโฆษณา มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อความใดที่ใช้ในการโฆษณาเป็นเท็จหรือเกินความจริงตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง (๑) ให้คณะกรรมการด้านโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการโฆษณา พิสูจน์เพื่อแสดงความจริงได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนคณะกรรมการด้านโฆษณา อาจออกคำสั่งระงับการโฆษณา ดังกล่าวเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะทราบผลการพิสูจน์</p> <p>ฯ ล ฯ</p>	<p>เจ็ดวัน ขอแก้ไขเป็น สิบห้าวัน เพราะเจ็ดวันให้เวลาน้อยเกินไป ผู้กระทำการโฆษณาอาจดำเนินการไม่ทัน</p>
<p>มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการด้านฉลากเห็นว่าฉลากใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการด้านฉลากมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเลิกใช้ฉลากดังกล่าวหรือดำเนินการแก้ไขฉลากนั้นให้ถูกต้อง</p>	<p>มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการด้านฉลากเห็นว่าฉลากใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการด้านฉลากมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเลิกใช้ฉลากดังกล่าวหรือดำเนินการแก้ไขฉลากนั้นให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง</p>	<p>เพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค ควรกำหนดเวลาที่ได้รับคำสั่งต้องดำเนินการมีเช่นนั้นอาจมีการประวิงเวลาโดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ นานา เพื่อจะได้ไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการด้านฉลาก</p>
<p>มาตรา ๕๖ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดในทุกจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด</p>	<p>มาตรา ๕๖ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดในทุกจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด</p>	<p>เห็นควรเพิ่มกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดอีก ได้แก่ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ขนส่งจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ตัวแทนกระทรวง</p>

<p>ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พาณิษย์ จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค ประจำจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พาณิษย์ จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ขนส่งจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประธานสภาทนายความจังหวัด ผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่จดทะเบียนในเขตจังหวัด เลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค ประจำจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย และเห็นควรเพิ่ม ประธานสภาทนายความจังหวัด กับผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่จดทะเบียนในเขตจังหวัดเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน</p>
<p>มาตรา ๕๙ สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและข้อบังคับของสมาคมและมูลนิธิตั้งกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมหรือมูลนิธิเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงสมาคมและมูลนิธินั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมหรือมูลนิธินั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ ได้</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การรับรองสมาคมหรือมูลนิธิตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับการรับรองและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๕๙ สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและข้อบังคับของสมาคมและมูลนิธิตั้งกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมหรือมูลนิธิเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงสมาคมและมูลนิธินั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมหรือมูลนิธินั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๖๐ ได้</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การรับรองสมาคมหรือมูลนิธิตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุตลอดไปจนกว่าจะสิ้นสุดการเป็นนิติบุคคลและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>ขอแก้ไขอายุการรับรองคราวละสองปีเป็นตลอดไปจนกว่าจะสิ้นสุดการเป็นนิติบุคคล เพราะเมื่อครบวาระสองปีแล้ว ขอใบรับรองใหม่ จะเกิดช่องว่างระหว่างรอการรับรองใหม่ หมดอำนาจในการดำเนินคดีต่อไป และหากมีเรื่องร้องเรียนเข้ามาในระหว่างนั้นก็ไม้อาจรับดำเนินคดีได้</p>

๒๓. คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน (คอบช.)

คณะกรรมการฯ ได้มีการศึกษารายงานการพิจารณาดังกล่าว และเห็นว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. อันเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์มุ่งหมายเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด เกิดกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ ได้มีการปรับปรุงในหลายประเด็นที่กระทบการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และอาจขัดกับร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการทำประชามติ ในมาตรา ๔๖ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวมตัวกันของผู้บริโภค ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการฯ จึงมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ... ดังนี้

๑. การจำกัดขอบเขตความหมายของคำว่า “ผู้บริโภค” ทำให้ผู้บริโภคอาจเสียผลประโยชน์ ทั้งที่ใช้สินค้าหรือบริการนั้นจริง แต่กฎหมายกลับจำกัดถ้อยคำนิยาม เพียงการซื้อสินค้าและการใช้บริการต้องเป็นการใช้สอยส่วนตัว โดยไม่มีการนำไปใช้หรือให้บริการต่อเพื่อกิจกรรมทางพาณิชย์ ทางอุตสาหกรรม ทางศิลปวัฒนธรรม หรือทางวิชาชีพของผู้ซื้อหรือรับบริการนั้น เช่น ทนายความ ซึ่งเป็นวิชาชีพด้านกฎหมายซื้อรถยนต์เพื่อขับไปว่าความในศาล หรือติดต่อลูกค้า ซึ่งเป็นกรซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมทางวิชาชีพของผู้ซื้อ จึงไม่เป็นผู้บริโภคตามร่างกฎหมายนี้ หรือซื้อรถกระบะเพื่อส่งผัก หากรถยนต์นั้นชำรุดบกพร่องก็ถือว่าผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวไม่นับเป็นผู้บริโภค เพราะเป็นผู้ประกอบการที่ซื้อสินค้า

ในอดีต มีคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักการใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือบริการ เช่น กรณีการซื้อลิฟต์มาติดตั้งในโรงแรมของตนเพื่อบริการลูกค้าเป็นการซื้อมาเพื่อกิจการของผู้ซื้อ ประธานศาลอุทธรณ์เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๕๐/๒๕๕๑ ว่ามิใช่การซื้อมาเพื่อนำลิฟต์นั้นไปขายหรือให้บริการต่อ ผู้ซื้อลิฟต์จึงเป็นผู้บริโภค หรือกรณีซื้ออาหารกึ่งมาใช้ในกิจการเลี้ยงกุ้งของตน สินค้าในการเลี้ยงกุ้งคือตัวกุ้งที่เลี้ยงขาย อาหารกึ่งมิได้ถูกนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของกุ้ง ผู้ซื้ออาหารกึ่งจึงเป็นผู้บริโภค (คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ที่ ๕๖/๒๕๕๑)

ดังนั้น จึงเสนอให้คงความหมายของนิยามผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เดิม

๒. สิทธิผู้บริโภคที่กำหนดไว้ ไม่สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคในระดับสากล ทั้งๆ ที่เป็นเหตุผลในการแก้กฎหมายฉบับนี้ โดยมีประเด็นที่สำคัญและไม่เป็นไปตามสิทธิผู้บริโภคสากล ดังนี้

๒.๑ สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้ (The right to be heard) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลในการบริหารจัดการ

๒.๒ สิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (The right to Healthy Environment)

ขณะนี้ประเทศเพื่อนบ้านเราได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่รวมสิทธิผู้บริโภคในระดับสากล เช่น เวียดนาม ลาว และพม่า และควรเพิ่มเติมสิทธิผู้บริโภคที่กำลังปรับปรุงตามแนวทางหลักเกณฑ์ในการแก้ไขของสหประชาชาติที่ให้เพิ่มเติมและสำคัญ คือ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างอิสระ (The right to Privacy and Freedom to communicate)

ดังนั้น ในมาตรา ๖ ควรกำหนดเพิ่มสิทธิผู้บริโภคให้สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคสากล ดังนี้

๑) สิทธิที่จะเข้าถึงสินค้าและบริการที่จำเป็นขั้นพื้นฐาน

๒) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

๓) สิทธิในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนที่จำเป็นเกี่ยวกับสินค้าและบริการ

๔) สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือบริการได้อย่างอิสระ

๕) สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม และได้รับการพิจารณาชดเชยหรือเยียวยาความเสียหายโดยเร่งด่วน

๖) สิทธิที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคสินค้าและบริการ

๗) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาและการปฏิบัติตามสัญญา

๘) สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้ (THE RIGHT TO BE HEARD) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลในการบริหารจัดการ

๙) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างอิสระ (The right to Privacy and Freedom to communication)

๑๐) สิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (The Right to Healthy Environment)

๓. หมวด ๔ ความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖ โดยจำกัดสิทธิในการรวมตัวกันขององค์กรผู้บริโภคที่มีความเป็นอิสระ และเป็นตัวแทนของผู้บริโภค เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีสิทธิรวมตัวกันเป็นองค์กรผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค โดยไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบสมาคมและมูลนิธิเท่านั้น และไม่จำเป็นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานรัฐ และเป็นตัวแทนของผู้บริโภคแต่หมวดนี้กลับเขียนให้มีเพียงองค์กรที่ต้องจดทะเบียนในรูปแบบสมาคมและมูลนิธิ และต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เท่านั้น และทำหน้าที่เพียงให้ความเห็นและไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้บริโภค

จึงเสนอให้ตัดมาตรา ๖๒ -๖๗ ในหมวดนี้ออก เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญฉบับผ่านประชามติ มาตรา ๔๖ กำหนดให้มีกฎหมายเป็นการเฉพาะในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภค โดยให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

๒๔. สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (สออบ.)

สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ขอเรียนชี้แจงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ. ศ. เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ดังต่อไปนี้

๑. การจำกัดขอบเขตความหมายของคำว่า “ผู้บริโภค” ทำให้ผู้บริโภคอาจเสียผลประโยชน์ ทั้งที่ใช้สินค้าหรือบริการนั้นจริง แต่กฎหมายกลับจำกัดถ้อยคำนิยาม เพียงการซื้อสินค้าและการใช้บริการต้องเป็นการใช้สอยส่วนตัว โดยไม่มีการนำไปใช้หรือให้บริการต่อเพื่อกิจกรรมทางพาณิชย์ ทางอุตสาหกรรม ทางศิลปวัฒนธรรม หรือทางวิชาชีพของผู้ซื้อหรือรับบริการนั้น เช่น ทนายความ ซึ่งเป็นวิชาชีพด้านกฎหมาย ซื้อรถยนต์เพื่อขับไปว่าความในศาล หรือติดต่อลูกค้า ซึ่งเป็นกรซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมทางวิชาชีพของผู้ซื้อ จึงไม่เป็นผู้บริโภคตามร่างกฎหมายนี้ หรือซื้อรถกระบะเพื่อส่งผัก หากรถยนต์นั้นชำรุดบกพร่องก็ถือว่าผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวไม่นับเป็นผู้บริโภค เพราะเป็นผู้ประกอบการที่ซื้อสินค้า

ในอดีต มีคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักการใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือบริการ เช่น กรณีการซื้อลิฟต์มาติดตั้งในโรงแรมของตนเพื่อบริการลูกค้าเป็นการซื้อมาเพื่อกิจการของผู้ซื้อ ประธานศาลอุทธรณ์เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๕๐/๒๕๕๑ ว่ามิใช่การซื้อมาเพื่อนำลิฟต์นั้นไปขายหรือให้บริการต่อ ผู้ซื้อลิฟต์จึงเป็นผู้บริโภค หรือกรณีซื้ออาหารกุ้งมาใช้ในกิจการเลี้ยงกุ้งของตน สินค้าในการเลี้ยงกุ้งคือตัวกุ้งที่เลี้ยงขาย อาหารกุ้งมิได้ถูกนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของกุ้ง ผู้ซื้ออาหารกุ้งจึงเป็นผู้บริโภค (คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ที่ ๕๖/๒๕๕๑)

ดังนั้น จึงเสนอให้คงความหมายของนิยามผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค

๒. สิทธิผู้บริโภคที่กำหนดไว้ ไม่สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคในระดับสากล ทั้งๆที่เป็นเหตุผลในการแก้กฎหมายฉบับนี้ โดยมีประเด็นที่สำคัญและไม่เป็นไปตามสิทธิผู้บริโภคสากล ดังนี้

๒.๑ สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้ (The right to be heard) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลในการบริหารจัดการ

๒.๒ สิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (The right to Healthy Environment)

ขณะนี้ประเทศเพื่อนบ้านเราได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่รวมสิทธิผู้บริโภคในระดับสากล เช่น เวียดนาม ลาว และพม่า และควรเพิ่มเติมสิทธิผู้บริโภคที่กำลังปรับปรุงตามแนวทางหลักเกณฑ์ในการแก้ไขของสหประชาชาติที่ให้เพิ่มเติมและสำคัญ คือ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างอิสระ (The right to Privacy and Freedom to communicate)

ดังนั้น ในมาตรา ๖ ควรกำหนดเพิ่มสิทธิผู้บริโภคให้สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคสากล ดังนี้

๑) สิทธิที่จะเข้าถึงสินค้าและบริการที่จำเป็นขั้นพื้นฐาน

๒) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

๓) สิทธิในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนที่จำเป็นเกี่ยวกับสินค้าและบริการ

๔) สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือบริการได้อย่างอิสระ

๕) สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม และได้รับการพิจารณาชดเชยหรือเยียวยาความ

เสียหายโดยเร่งด่วน

๖) สิทธิที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคสินค้าและบริการ

๗) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาและการปฏิบัติตามสัญญา

๘) สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้

(THE RIGHT TO BE HEARD) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลในการบริหารจัดการ

๙) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างอิสระ

(The right to Privacy and Freedom to communication)

๑๐) สิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (The right to Healthy Environment)

๓. หมวด ๔ ความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคชดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖

โดยจำกัดสิทธิในการรวมตัวกันขององค์กรผู้บริโภคที่มีความเป็นอิสระ และเป็นตัวแทนของผู้บริโภค เนื่องจากรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีสิทธิรวมตัวกันเป็นองค์กรผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค โดยไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบสมาคมและมูลนิธิเท่านั้น และไม่จำเป็นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานรัฐ และเป็นตัวแทนของผู้บริโภคแต่หมวดนี้กลับเขียนให้มีเพียงองค์กรที่ต้องจดทะเบียนในรูปแบบสมาคมและมูลนิธิ และต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เท่านั้น และทำหน้าที่เพียงให้ความเห็นและไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้บริโภค

มาตรา ๖๔ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีหน้าที่เสนอความเห็นต่อหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ นั้น อาจมีปัญหาในการให้ความเห็นที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๑๑ ทั้งยังมีสำนักงานเลขานุการเดียวกัน จึงเห็นว่าควรแยกเรื่องการมีองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖ ออกจากร่างกฎหมายฉบับนี้

ดังนั้น จึงเสนอให้ตัดมาตรา ๖๒ -๖๗ ในหมวดนี้ออก เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญฉบับผ่านประชามติ มาตรา ๔๖ กำหนดให้มีกฎหมายเป็นการเฉพาะในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภค โดยให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

๔. เพิ่มสัดส่วนตัวแทนผู้บริโภคนั้นทุกระดับ ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียจากการละเมิดสิทธิผู้บริโภคไว้ในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ โดยให้เพิ่มสัดส่วนของผู้แทนผู้บริโภค โดยมาจากการคัดเลือกกันเองตามมาตรา ๕๙ หรือผู้แทนขององค์กรอิสระผู้บริโภค ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

นอกจากนี้ ควรเพิ่มสัดส่วนของผู้แทนผู้บริโภคในคณะกรรมการเฉพาะด้าน ทั้งในส่วนของคณะกรรมการด้านโฆษณามาตรา ๒๒ คณะกรรมการด้านฉลาก มาตรา ๓๒ คณะกรรมการด้านสัญญามาตรา ๓๘ คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสินค้าและบริการมาตรา ๔๖ และคณะกรรมการด้านกฎหมายมาตรา ๕๑ ด้วย เพื่อให้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะปัญหาและอุปสรรคในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านต่างๆ

๒๕. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ประกอบกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๑. ประเด็นเรื่องนิยาม “ผู้บริโภค” ร่างมาตรา ๔ ต้องการให้คุ้มครองเฉพาะบุคคลธรรมดา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ไม่ต้องการให้คุ้มครองผู้ประกอบการธุรกิจหรือนิติบุคคลซึ่งมีความสามารถในการดำเนินคดีได้เองอยู่แล้ว

๒. ประเด็นเรื่องสิทธิผู้บริโภค ตามร่างมาตรา ๖ เห็นว่า สิทธิผู้บริโภคตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มีความชัดเจนและความครอบคลุมแล้ว

๓. ร่างมาตรา ๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มิได้กฎหมายกำหนดการคุ้มครองผู้บริโภคไว้โดยเฉพาะแล้ว หากมีการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อสำนักงานและปรากฏว่าผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะยังมิได้มีการดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่ครบขั้นตอนเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน” นั้น เป็นการลดระยะเวลาดำเนินการจาก ๙๐ วันตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๓๐ วัน เห็นว่า กรณีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติได้ เนื่องจากมีกฎหมายเฉพาะบางฉบับได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว เช่น ของสำนักงาน กสทช.

๔. ประเด็นเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา ร่างมาตรา ๓๐ มีการกำหนดเป็นหลักการใหม่เพิ่มเติมว่า “ในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าไม่ได้คุณภาพตามที่ผู้ประกอบการโฆษณาไว้ ผู้บริโภคมีสิทธิคืนสินค้าหรือยกเลิกบริการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสินค้าหรือวันเริ่มรับบริการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการด้านโฆษณาประกาศกำหนด ในการคืนสินค้าหรือคืนค่าบริการหากผู้บริโภคใช้สิทธิไม่สุจริต ผู้บริโภคต้องรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการด้วย” และร่างมาตรา ๓๑ เรื่องการรับประกันสินค้า กรณีดังกล่าวยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพียงพอ

๕. ประเด็นเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก ร่างมาตรา ๓๓ กำหนดให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เห็นว่า อาจส่งผลกระทบต่อทางปฏิบัติได้ เช่น กรณีผู้ค้ารายย่อย ชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ผลิตภัณฑ์ชุมชน จะจัดทำฉลากได้ลำบาก ควรกำหนด

เฉพาะสินค้าจากโรงงานเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มีความชัดเจนและความครอบคลุมแล้ว

๖. ประเด็นเรื่องความร่วมมือกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค ร่างมาตรา ๖๓ ถึงมาตรา ๖๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการองค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า ตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติถึงเรื่องจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ไว้แล้ว เห็นควรตัดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวออก

๗. ประเด็นเรื่องการอุทธรณ์ ร่างมาตรา ๖๘ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ออกตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม” นั้น เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ เนื่องจากเป็นไปตามหลักทั่วไปในการนำกฎหมายไปใช้ที่ว่า หากกฎหมายฉบับใดไม่ได้บัญญัติเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะย่อมสามารถนำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งเป็นกฎหมายกลางมาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองได้โดยอนุโลม